

Flyttningsrörelsen och behoven/kraven på kunskaper i finska på Åland

ÅLANDS
STATISTIK
OCH
UTREDNINGSBYRÅ

Två av tre studier om finska språkets betydelse färdiga

- ÅSUB Rapport 2008:1, Det finska språkets ställning inom det åländska arbetslivet (intervjubaserad studie)
- ÅSUB Rapport 2008:8, Den åländska flyttningsrörelsen ur ett arbetsmarknadsperspektiv (enkätbaserad studie)
- Återstår: en studie över det finska språkets betydelse i ålänningarnas vardag. (Enkätbaserad studie, skall genomföras av ÅSUB under våren 2009)

Finska språkets ställning inom det åländska arbetslivet: Några av de viktigaste slutsatserna från intervjustudien (1)

- Kunskaper i finska väger tungt som meriteringsfaktor vid nyrekrytering inom näringslivet och i varierande grad, inom betydande delar av den offentliga arbetsmarknaden (i synnerhet inom den statliga verksamheten).
- Inom det privata näringslivet värderas kunskaper i finska minst lika högt, och oftast högre, än kunskaper i engelska.
- Behovet av finska inom företagen, den offentliga sektorn och föreningslivet är ofta kopplade till "institutionellt" drivna språkrav, dvs Ålands statstillhörighet i kombination med begränsad självstyrelse inom det ekonomiskt-juridiska området.

Finska språkets ställning inom det åländska arbetslivet: Några av de viktigaste slutsatserna från intervjustudien (2)

- Behovet av kunskaper i finska begränsar i viss mån företagens och den offentliga arbetsgivarnas rekryteringsmöjligheter inom Åland.
- Efterfrågan på arbetskraft med goda kunskaper i finska har medverkat till en rätt omfattande arbetskraftsrekrytering i Finland utanför Åland.
- De finska kunskapskraven minskar näringslivets och de offentliga arbetsgivarnas möjligheter att rekrytera ålänningar med utbildning från Sverige eller andra delar av världen utanför Finland.

Underlaget för flyttrörelsestudien

Två enkäter

- En till individer i åldern 19-60 år som **utflyttat** från Åland under perioden 1990 till 2006. **787 personer** besvarade enkäten.
- En till en annan grupp individer i samma ålder som **inflyttat** till Åland under samma period. **432** personer besvarade den enkäten.

Individens upplevelser och erfarenheter av kravet på kunskaper i finska språket på den åländska arbetsmarknaden

Två huvudfrågor

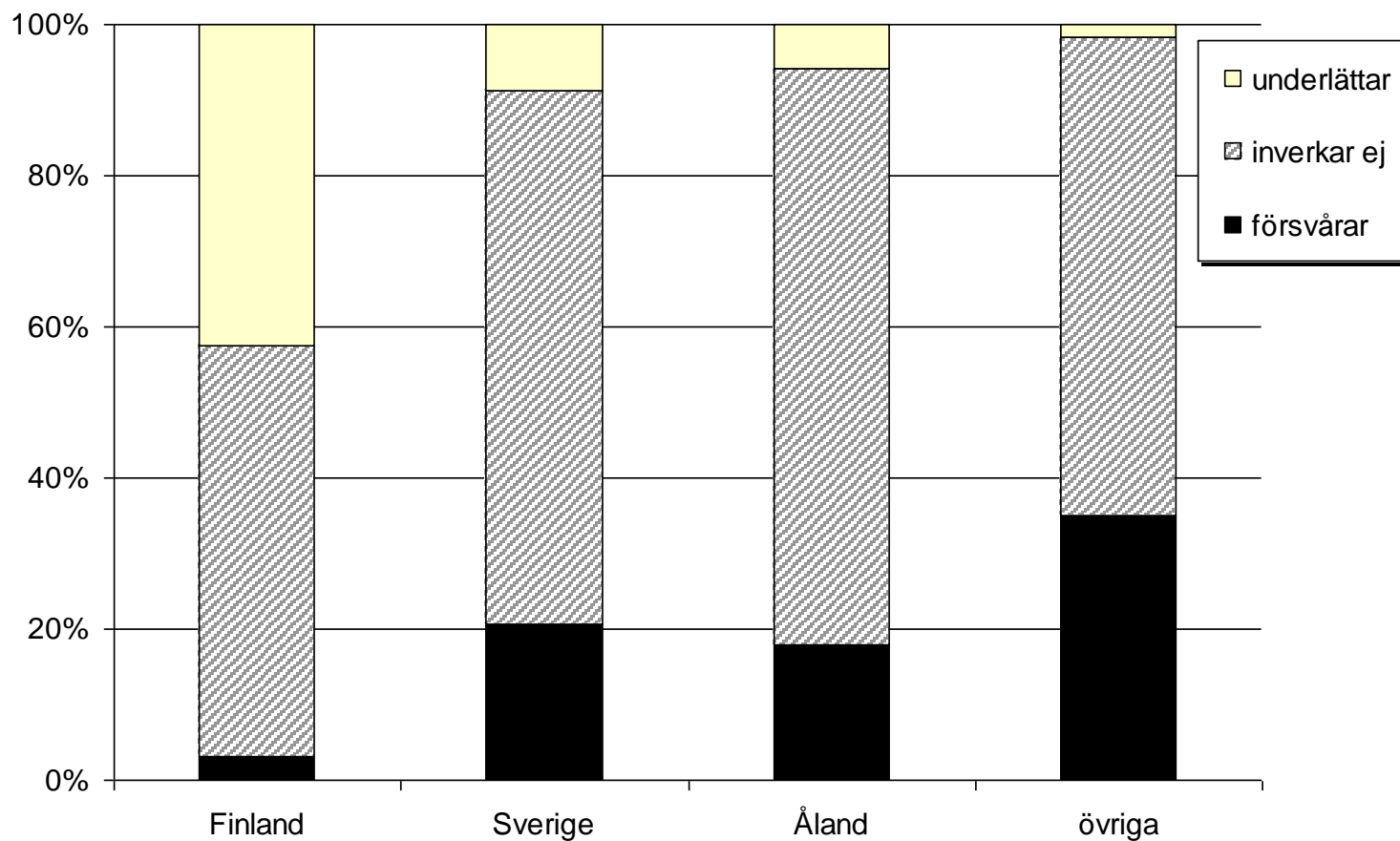
- Till utflyttade: Hur tror du att eventuella krav på kunskaper i finska inverkar på dina möjligheter att få ett arbete på Åland?
- Till inflyttade: Hur har eventuella krav på kunskaper i finska inverkat på dina möjligheter att få ett arbete på Åland?'

Finskans inverkan...

- Av alla **utflyttade** svarade **22 procent** att de trodde att krav på finska skulle försvåra för dem att få ett arbete på Åland.
- Av alla **inflyttade**, som svarat på enkäten uppgav **14 procent** att krav på finska hade försvårat för dem att få ett arbete.

Vad betyder födelseorten i sammanhanget..?

Figur 1. Inflyttades uppfattning om hur krav på kunskaper i finska språket har inverkat på möjligheterna att få arbete på Åland, efter födelseort

Källa: ÅSUBs enkät till inflyttade

Är krav på finska ett problem för infödda, utflyttade
åläningar som vill återvända?

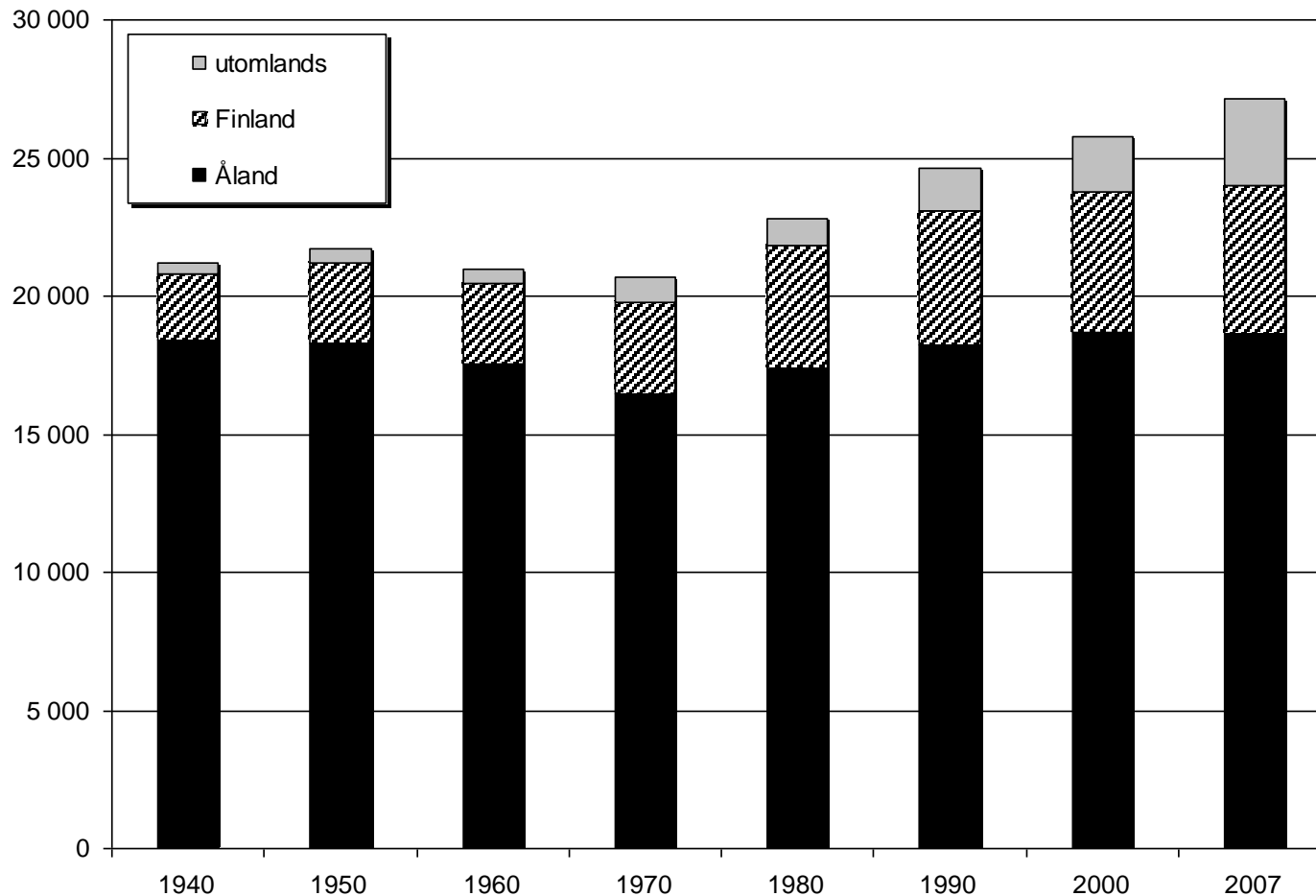
- **39 procent** av de utflyttade infödda åläningarna som sökt arbete på Åland bedömde att kravet på finska hade försvårat för dem att få arbete.

Avstår man från att söka arbete för att det ställs krav på kunskaper i finska?

- Drygt **4 procent** av de utflyttade hade avstått från att söka ett arbete på Åland på grund av att krav på finska hade ställts.
- **12 procent** av de inflyttade hade avstått av samma skäl.

Ålands befolkningsutveckling: Invandringens betydelse

Figur 1. Ålands befolkning efter födelseort 1940-2007 (antal personer)

Ålands befolkning: fördelning efter modersmål

Tabell 1. Den åländska befolkningens sammansättning, efter modersmål 1920-2007 (procent)

	1920	1930	1940	1950	1960	1970	1980	1990	2000	2007
Svenska	96,2	96,7	95,7	96,3	96,5	96,3	95,2	94,5	93,8	91,2
Finska	3,8	3,3	4,2	3,6	3,4	3,5	4,4	4,6	4,8	5,0
Övriga	0,0	0,0	0,1	0,2	0,0	0,1	0,4	0,9	1,4	3,8

Källa: ÅSUB, befolkningsstatistiken